

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joachim Langens Verbesserte und Erleichterte Lateinische Grammatica

Lange, Joachim

Halle, 1726

Decuria Quinta

[urn:nbn:de:bsz:31-263836](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-263836)

X. De testimonio diligentia.

A. Heri non accipi merendam. *C.* Quæ erat causa? *A.* Negatum diligentia testimonium. *C.* Cur illud tibi negaverat præceptor? *A.* Quia in studiis haud fueram diligens. *C.* Defectus diligentia iusta est causa merendæ negandæ. *A.* Id expertus sum damno meo. *C.* Sic quæ nocent, docent, & qui nihil meretur, nullam accipit merendam.

DECURIA

QUINTA.

DE REBUS SACRIS

JACOBUS & MARTINUS.

I. De scriptura sacra.

J. Quis est novus iste liber, in quo tam attente legis? *M.* Est scriptura sacra, sive sacer codex. *J.* Hunc librum nec novi, nec habeo. *M.* Cares sane egregio thesauro. *J.* Itane hic liber thesaurus est? *M.* Est certe, & quidem thesaurus quovis auro præstantior. *J.* Cur eum habes loco thesauri? *M.* Quia continet verbum ac voluntatem Dei de nostra salute, in primis æterna. Unde eam vocare soleo epistolam. *J.* Qualem? *M.* Missam ad humanum genus. *J.* Si tantum est hujus pretium, rogabo patrem meum, ut mihi eandem donet.

II. De creatione.

J. Quid legis, Martine? *M.* Historiam creationis. *J.* Quis est creator? *M.* Deus omnipotens. *J.* Quid creavit? *M.* Mundum universum. *J.* Quomodo? *M.* Ex nihilo, per infinitam suam potentiam. *J.* Quando? *M.* In

M. In principio omnis temporis creavit omnia, eaque sex dieum spatio digessit atque exornavit quam sapientissime.
J. Quem in finem? *M.* Ut manifestaret suam potentiam, bonitatem ac sapientiam.

III. Aliud ejusdem argumenti.

J. Quenam est (res) nobilissima rerum creatarum?
M. Angelus ac homo. *J.* Quid est angelus? *M.* Spiritus.
J. Quid est spiritus? *M.* Qui non habet corpus: ipsam vero angelorum naturam non intelligo. *J.* Quid ad nos angelis? *M.* Permultum sane. *J.* Quamobrem? *M.* Dati enim sunt nobis, ut praelides, custodes ac comites. *J.* Ubi hæc audivisti? *M.* Audivi sæpe in templo, & legi in sacris literis. Lege easdem, sic plura cognosces de angelis. *J.* Sequar consilium tuum.

IV. Aliud ejusdem argumenti.

J. De homine autem quid mihi narras, Martine? *M.* Narra tibi ipse, quia ipse homo es. *J.* Cur me vocas hominem? Ego sum Jacobus, aut, si mavis, puer. *M.* Etiam pueri sunt homines. *J.* Cur? *M.* Quia constant e corpore & anima immortalis, uti vides. *J.* Corpus video, animam non video.

V. Aliud ejusdem materie.

I. Monstra mihi animam tuam, Martine? *M.* Monstro te tibi ipsi. *I.* Me equidem video, immo tango, sed animam meam tangere non possum. *M.* Anima nostra est spiritus, ideoque nec videri, nec tangi potest. *I.* Fortasse eam plane non habemus. *M.* Habemus utique, eamque intra nos deprehendimus. *I.* Quomodo? Nonne nos movet atque animat? nonne sola anima est, quæ in te cogitat, intelligit, judicat, desiderat atque amat? *I.* Iam percipio in me vim animæ. *M.* Immo ne loqui quidem posses sine anima.

VI. De

VI. De morte.

M. Cur fles, Jacobe? *J.* Quia soror mea mortua est! *M.* Doleo, & tecum lugeo. Sed ubi nunc est? *J.* Mortua est, ut audivisti. *M.* Itane plane periit? Corpus quidem video, sed ex sanguine & vitæ expers. *M.* nunc vides, quid corpus sit sine anima. *J.* Video, sed, ubi anima sororis meæ sit, nescio. *M.* Fuitne soror pia? *J.* Fuit sane. *M.* Ergo ejus anima est in cælo, in sede beatorum.

VII. De reditu in vitam.

J. Cras non potero venire in scholam. *M.* Quamobrem? *J.* Sepelitur soror mea. *M.* Video te nunc hilarem: cur non amplius luges? *J.* Quia audivi, eam aliquando excitatum iri, & redituram esse in vitam. *M.* Quando? *J.* Die hujus mundi extremo. *M.* Interea tamen mortem meditabimur. *J.* Bene mones; nam etiam nos mortales sumus.

VIII. De extremo judicio.

J. Cur ita contremescis, Martine? *M.* Fulgurat & mox tonabit. *J.* Meminerimus judicii extremi: ubi Deus inter fulgura ac horrenda tonitrua nos citabit ad tribunal suum. *M.* Quem in finem? *J.* Ut ipsi, tanquam supremo judicii, rationem reddamus vitæ nostræ. *M.* Simulabo, me fuisse piæ. *J.* Pudeat te simulationis tuæ, impudens simulator! num putas, fieri posse, ut Deum fallas? *M.* Agnosco errorem meum, & me errasse, fateor. *J.* Non solum errorem, sed etiam malitiam tuam agnosce, & exue.

IX. De vita ac morte æterna.

J. Eheu! migravit hinc Christophorus, amicus noster. *M.* Quoriam? *J.* Ad vitam æternam, depositis corporis exuviis. *M.* Quando? *J.* Hodie circa horam septimam matutinam. *M.* Heu! optimum Christophorum! *J.* Recte eum vocas optimum, Nam Chri-

stum ferebat in animo, ut nomen ejus indicabat. M. Ego nec dubito, eum frui vita æterna. I. Nec est, quod dubites, Pii enim moriuntur beate, sed impii post hanc vitam subeunt mortem æternam.

X. De desiderio rerum caelestium.

I. Sequemur Christophorum, Martine! M. Non possum, I. Quidni? M. Dic, quomodo & quorsum? I. In cœlum per sancta vitæ coelestis desideria. M. Eum tamen non assequemur, nec reducemus in hanc vitam, aut has terras. I. Neque id tentabimus: sed per sancta suspiria abducemus animum ab hujus mundi vanitatibus, ut paratus sit ad beatam mortem. M. Nescio, quando moriturus sim. I. Ideo observare debemus dies singulos, quia nos latet unus. M. Videris mihi esse sapiens. I. Da operam, ut etiam ipse sapias. Nam *mortem salutariter meditari, est sapere.*

DECURIA SEXTA.

De

VIRTUTIBUS.

PAULUS & ARETOPHILUS.

I. De nomine Aretophili.

P. Salve, mi Aretophile! A. Ago gratias, tu quoque salvus sis, Paulus! P. O! quam præclarum habes nomen. Aretophile; A. Quænam est nominis mei præstantia? vel quid significat? P. Virtutis studiosum seu amatorem. A. Quid est virtus? P. audio, *nomen virtutis tantam geris, ipsa quid valeat, nescis, quemadmodum de te & tui similibus loquitur Cicero: qui ta-*
men